

IBSA ODEEFFANNOO TALAALLII:

Talallii Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A *Maal beekuu barbaaddaa*

Many Vaccine information Statements are available in Spanish and other languages. See www.immunize.org/vis
Hojas de información sobre vacunas están disponibles en español y en muchos otros idiomas. Visite www.immunize.org/vis

1 Maaliifan talaallama?

Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A dhukkuba hamaa tiruudha. Kunis kan dhufu vaayirasi Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A (HAV) dhaan. HAVn bobbaa waliin waltuttuquudhaan namaan gara namaatti kan darbu yoota'u, kuni kan salphumatti muudachuu danda'u namni yoo harka isaa seeraan osoo hin dhiqatin hafeedha. Akkasumallee Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A nyaata, bishaan ykn meeshaa HAV tiin faalameen dhufuu ni danda'a.

Mallattooleen Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A kandabalatan:

- O'a qaamaa, dadhabbi, fedha dhabuu, shoomuu, balaqqamsiisu, fi/ykn dhukkubbii hidhaa
- Dhukkubbii garaahammaataagigaditeessisu (Keessumattuudaa' imman), ykn
- Dhukkuba simbiraa (Gogaa ykn ija keeloo, finchaan xuraa'aa, sochii garaachaa bifaa dhoqqeetiin)

Mallattooleen erga dhukkubichi qaqqabaa booddee torbeewwan 2 hanga 6 gidduutti kanmuul'atan yoota'an, yeroo hedduu hanga ji'oota 2 turuu danda'a, akkasumas namoonni muraasnin hanga ji'oota 6 dhukkubsachuu danda'u. Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A kan qabdan yoota'e hojjechuu hindandeessan ta'a.

Daa'imman yeroo hedduu mallattoolee hin qaban, garuu ga'eessonni ni qabaatu. HAV osoo mallattoo hin qabaatin daddabarsuu ni dandeessu.

Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A dadhabbi tiruufi du'a ni qaqqabsiisa, kunis darbee darbee kan muudatu ta'ee, namoota umurii wagga 50 fi isaa oliifi namoota dhukkuba tiruu biroo kanneen akka Heeppatisisii/DhukkubaTiruu B ykn C qabanirratti.

Talaallii heeppatisisii/DhukkubaTiruu A Heeppatisisii/DhukkubaTiruuA ittisu ni danda'a. Talaallii heeppatisisii/DhukkubaTiruu A bara 1996 irraa kaasee Amerikaa Keessatti ni kennama. Yeroosana irraa kaasee wagga waggaadhaant a'iiwwan hedduun Amerikaa keessatti ni gabaafamu, kanumaan dhukuboonee 31,000 gara 1,500 tiigadibuu'ee jira.

2 Heeppaatitiisii/T Tiruu talaallidha.

Talaallii Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A vaayiresii dhukkubichaa dadhabbiisuun (ajjeesa) qophaa'a. Eegumsa yeroo dheeraatiif doozii **2 hamma**. Dooziwan kun kan kennamu ji'a 6 waliraa fagaachuudhaan ta'a.

Hepatitis A - Oromo (7/20/2016)

Daa'imman irra deddeebiidhaan yeroo da'uumsaa 1ffaafi 2ffaai gidduutti (yeroo umurii wagga 23 keessatti al 12) kan talaallaman ta'u. Daa'imman guddataniifi ga'eessonni talaallii ji'oota 23 booddee kan fudhatan ta'u. Ga'eessonni Kanaan dura hin talaallaminiifi Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A irraa ittisamu qabaatan talaallii kan argatan ta'u.

Talaallii Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A arachuu kan qabdan:

- Gara biyya Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A jiru deemu ta'e,
- Dhiira, dhiira biraa waliin walqunnamtii saalaa geggesse,
- Qorichoota seeraan alaa fayyadamu ta'e,
- Dhukkuba tiruu hammaataa kanneen akka Heeppatisisii/DhukkubaTiruu B ykn C qabdu taanaan,
- Sababa rakkoo itituu taa'uutiin,
- Qorannaa laaboratoori beeylada Heeppatisisii/DhukkubaTiruu An qabamerra hojjetu yoo ta'e ykn qorannoo Heeppatisisii/DhukkubaTiruu Anqabameirratti hojjetu yoo ta'e,
- Biyya Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A barame keessaa nama iguddifachaatiin fudhattan waliin hariira yoo qabaattan

Waa'ee gareewwan kanaa odeeoffannoo dbalataa argachuu yoo barbaaddan kunuunsa tajaajila fayyaa kan isiniif dhiheesu gaafadhaa.

Akka talaallii biroo talaallii Heeppatisisii/Dhukkuba Tiruu A argachuu waliin miidhaan beekkamaa ta'e hin jiru.

3 Namoonni muraasni talaallii kana hin argatan

Nama talaallii siif kennutti himi:

- **Yoo dhukkubbii miidhama lubbuu qaqqabsiisuun danda'u qabaattan.**

Talaallii Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A booddee miira lubbuu keessan miidhuu danda'an muudate, ykn talaallii kan irratti miidhaa hammaataa kan qabaatu ta'e, akka hin talaallamne kan gorfamtan ta'a. Waa'ee qabiyyee talaallii odeeoffannoo kan barbaaddan ta'e buufata fayyaa isiniif dhiheessu gaafadhaa.

U.S. Department of
Health and Human Services
Centers for Disease
Control and Prevention

- Yoo miirri gaariin isinitti kan hin dhagahamne ta'e.**
Yoo dhukkubbii muraasa kan akka qofaa, kan qabdan ta'e, talaallii har'afudhachuu qabdu. Yoo xiqqoo ykn gar-malee kan dhukkubsattan ta'e, hanga dandamattanitti eeguu qabdu. Doktorri/Ogeessi fayyaa keessan isin gorsuu danda'a.

4 Rakkinoota talaalliidhaan dhufan

Qoricha kamiyyuu waliin, talaallii dabalatee, carraan miidhaa nijiraata. Yeroo hedduu salphaafi ofiin kan gadi dhiisaniidha, garuu tarkaanfin qabatamaa ta'e garuu ni barbaachisa.

Namoonni hedduun talaallii Heeppatisisii/DhukkubaTiruu A argatan rakkina tokkollee waliin hin qaban.

Rakkinooni muraasni talaalliiHeeppatisisii/DhukkubaTiruu A walqabatanii dhufan:

- Dhukkubbii ykn diimachuu iddoottiin kenname
- Dhukkuba tiruu sadarkaa gadii
- Boowwoo mataa
- Dadhabbi

Yoo rakkoleen kunneen muudatan, akkuma talaalliin fudhatameen kan jalqabaniifi hanga guyyaa 1 ykn 2 turuu ni danda'a.

Waa'ee kanaa Doktorri hedduu isinitti himuu ni danda'u.

Rakkino tatalaallii kana booddee muudachuu danda'an:

- Namoonni yeroo hedduu yaalaan booddee ni dadhabu, kunis talaallii dabalatee ta'a. Daqiiqaawwan 15 taa'uun ykn boqachuun dadhabbiifi miidhaa kufuudhaan qaqqabu ni ittisa. Fajajuu ykn agartuun jijiiramu ykn surra keessaa iyyuun yoo isinitti dhagahamu dhiheessaa keesanitti himaa.
- Namoonni hedduun miidhaa hedduu dhukkubbii gateettiifi dhukkubbii yeroo hedduudhaaf turee hanga lilmoor waraanamanitti geessisuu danda'a. Kuni darbee darbee raawwata.
- Qorichi kamiyyuu miidhaa gaarii hin taane qaqqabsiisuu danda'a. Rakkinni akkasii talaalliiirraa baay'ee muraasa, qorichoosa miiliyoona keessaa 1 kan tilmaamamuufi talaalliidhaan booddee daqiiqaawwan muraasaa hanga sa'atiwwan muraasatti kan muudachuu danda'auudha.

Akkuma qoricha biroo, talaallii dhukkubbii hamaa ykn du'a qaqqabsiisuu danda'u carraan isaa xiqlaadha.

Qulqullinni talaalliiwanii yeroo hedduu kan to'atamuu danda'aniidha. Odeeffannoo dabalataaf: www.cdc.gov/vaccinesafety/

5

Rakkinni hamaa ta'e yoo jiraate hoo?

Maalan barbaadaa?

- Dhimma isin ilaallatu ilaala, fakkeenyaa mallattoolee miidhaa miiraa dhukkubbii hamaa, o'a qaamaa, ykn jijiirama amalaa.

Mallattooleen miidhaa dhukkubbii hamaa kan dabalatu, adda bahuu, dhiita'u fuulaafi qoonqoo, rakkina hargansuu, fajajuufi dadhabbiidha. Kuni talaallidhaan booddee daqiiqaawwan muraasaan booddee hanga sa'atiwwan muraasatti kan eegal tu'a.

Maal gochuutu naaf ta'aa?

- Yoo a **miidhaa hamaa simannaa** qaqqabsiisuu ta'e ykn muddama eeguun hin danda'amne ta'e, 9-1-1 irratti bilbilaa ykn nama Hospitaalaati dhihaatu dubbisaa. Kana yoo ta'u baate garuu, Kiliinika keessaniif bilbilaa.

Kana booddee, gochi sirna gabaasa miidhaa talaallif (VAERS) kan gabaafamu ta'a. Doktarri/Ogeessi fayyaa keessan gabaasa kana ni galmeessa, ykn ofi keessaniif marsariitii VAERS tiin hojjechuu ni dandeessu www.vaers.hhs.gov, ykn bilbila **1-800-822-7967** bilbiluudhaan.

VAERS tajaajila gorsa fayyaa hin kenuu.

6

Sagantaa Beenyaa Miidhaa Talaallii Biyyooleessaa

Sagantaan Beenyaa Miidhaa Talaallii Biyyooleessaa (VICP) sagantaa Biyyooleessaa Federaalaa miidhaa talaalliiwanii dhufaniif beenyaa kennuudhaaf hundeffameedha.

Namni miidhaan sagantaa Kanaan dhufuu isaaiti amanu waa'ee sagantaa kan baratuufi bilbila **1-800-338-2382** irratti bilbiluudhaan gaaffi gaafachuu kan danda'uun ykn weebssayitii VICP www.hrsa.gov/vaccinecompensation. do'achuudha. Beenyaa gaafachuuudhaaf daangaan yeroo ni jira.

7

Akkamittan hedduu barachuu danda'aa?

- Nama kunuunsa fayyaa siif dhiyeessu gaafadhu. Inni ykn isheen golga talaallii seenu isiniif kennu ni danda'uun ykn madda odeeffannoo biroo caqasaa.
- Qajeelcha fayyaa ganda ykn bulchiinsa keessaniif bilbili.
- Giddugala To'annaafi Ittisa Dhukkubaa (CDC) qunamaa:
  - 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** bilbilaa ykn
  - marsaritii CDC www.cdc.gov/vaccines do'adhaa

Vaccine Information Statement
Hepatitis A Vaccine - Oromo

7/20/2016

42 U.S.C. § 300aa-26

Translation provided by Minnesota Department of Health

